

ภาคผนวก ก

ตารางผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 8

ความถี่และร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการรับรู้ความรุนแรงและความเสี่ยงต่อ
ภาวะแทรกซ้อนของโรคความดันโลหิตสูง (N=200)

ข้อความ	การรับรู้ความรุนแรงและความเสี่ยงต่อ ภาวะแทรกซ้อนของโรคความดันโลหิตสูง		
	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย
	N(%)	N(%)	N(%)
1. ความดันโลหิตของท่านสูง	62(32.50)	41(20.50)	94(47.00)
2. โรคความดันโลหิตสูงเป็นโรคที่เป็นอันตราย	35(17.50)	10(5.00)	155(77.50)
3. การเป็นโรคความดันโลหิตสูงจะทำให้ความดัน โลหิตขึ้นๆลงๆ	20(10.00)	14(7.00)	166(83.0)
4. การเป็นโรคความดันโลหิตสูง ทำให้เป็น โรคหัวใจ	75(37.50)	37(18.50)	88(44.00)
5. การเป็นโรคความดันโลหิตสูง นานๆ เป็นสาเหตุ ให้การมองเห็นลดลงประสาทตาเสื่อมและมอง ไม่เห็น	58(29.00)	24(12.00)	118(59.00)
6. การเป็นโรคความดันโลหิตสูงทำให้เป็นโรคไต	86(43.00)	45(22.50)	69(34.50)
7. การเป็นโรคความดันโลหิตสูงทำให้เป็นอัมพาต	61(30.50)	23(11.50)	116(58.00)
8. การเป็นโรคความดันโลหิตสูงนานๆ ทำให้ถึง แก่ความตายได้	36(18.00)	18(9.00)	146(73.00)
9.การเป็นโรคความดันโลหิตสูง นาน ๆ ทำให้ ความจำเสื่อม	61(30.50)	25(12.50)	114(57.00)

ตาราง 9

ความถี่และร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการรับรู้ประโยชน์ของการรับประทานยา (N=200)

ข้อความ	การรับรู้ประโยชน์ของการรับประทานยา		
	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย
	N(%)	N(%)	N(%)
1. การรับประทานยาลดความดันโลหิต ทำให้ อาการปวดมีนศีรษะและท้าย ทอยลดลง	47(23.50)	19(9.50)	134(67.00)
2. การรับประทานยาลดความดันโลหิต ทำให้ ระดับความดันโลหิตอยู่ในระดับปกติ	35(17.50)	29(14.50)	136(68.00)
3. การรับประทานยาลดความดันโลหิตป้องกันการ เกิดอัมพาต	63(31.50)	45(22.50)	92(46.00)
4. การรับประทานยาลดความดันโลหิตป้องกันการ เกิดไตเสื่อม	75(37.50)	55(27.50)	70(35.00)
5. การรับประทานยาลดความดันโลหิตป้องกันการ เกิดโรคหัวใจ	71(35.50)	55(27.50)	70(35.00)
6. การรับประทานยาลดความดันโลหิตป้องกัน ระดับความดันโลหิตไม่ให้สูงขึ้น	52(26.00)	18(9.00)	130(65.00)
7. การรับประทานยาลดความดันโลหิตป้องกันการ เกิดความจำเสื่อม	77(38.5)	32(16.00)	91(45.50)
8.การรับประทานยาลดความดันโลหิตป้องกัน ไม่ให้เสียชีวิตจากโรคความดันโลหิตสูง	80(40.0)	29(14.50)	91(45.50)

ตาราง 10

ความถี่และร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการรับรู้อุปสรรคของการรับประทานยา (N=200)

ข้อความ	การรับรู้อุปสรรคของการรับประทานยา	
	เป็นอุปสรรค	ไม่เป็นอุปสรรค
1. ท่านรับประทานยามากกว่า 1 ชนิด	64(32.00)	136(68.00)
2. ท่านรับประทานยาลดความดันโลหิตมากกว่า 1 มื้อ	54(27.00)	146(73.00)
3. หลังจากรับประทานยาลดความดันโลหิต ทำให้เกิดอาการข้างเคียงของยา	3(1.50)	197(98.50)
4. บุตรหลานไม่สะดวกพาท่านมาโรงพยาบาล	42(21.00)	158(79.00)
5. การรับประทานยาลดความดันโลหิต ทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย	4(2.00)	196(98.00)
6. ท่านเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายในการรับประทานยาลดความดันโลหิตทุกวัน	78(39.00)	122(61.00)

ภาคผนวก ข

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิ	ตำแหน่ง
1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์แพทย์หญิงรัตนา ถีลานนท์	อาจารย์แพทย์ประจำภาควิชาอายุรศาสตร์ สาขาต่อมไร้ท่อ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2. นายแพทย์สุวัฒน์ วิริยะพงษ์สุกิจ	แพทย์ประจำโรงพยาบาลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพลินพิศ ฐานิวัฒน์นันท์	อาจารย์พยาบาลประจำภาควิชา การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุไร หักกิจ	อาจารย์พยาบาลประจำภาควิชา ศาสตร์ประยุกต์ทางการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
5. อาจารย์เอมอร แซ่จิว	อาจารย์พยาบาลประจำภาควิชา การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
6. คุณกรรณิกา อังกูร	พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลหาดใหญ่

ภาคผนวก ก

การพิทักษ์สิทธิผู้เข้าร่วมวิจัย

การพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง

ดิฉัน นางสาวปิยนุช เสาวภาคย์ นักศึกษาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาล ผู้ใหญ่ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กำลังศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่สัมพันธ์ กับ พฤติกรรมการรับประทานยาตามแผนการรักษาของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการรับประทานยาของผู้สูงอายุโรคความดันสูงและเพื่อศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรบางประการและพฤติกรรมการรับประทานยาของผู้สูงอายุโรค ความดันโลหิตสูง ในครั้งนี้เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางเพื่อให้ผู้สูงอายุโรคความดัน โลหิตสูงได้รับประทานยาตามแผนการรักษาอย่างถูกต้อง

จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่าน ในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง แบบสอบถามมีทั้งหมด 6 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 แบบ ประเมินความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันต่อเนื่อง ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการรับรู้ ความรุนแรงและภาวะเสี่ยงต่อภาวะแทรกซ้อนของโรคความดันโลหิตสูง ส่วนที่ 4 แบบสอบถาม การรับรู้ประโยชน์ของการรับประทานยา ส่วนที่ 5 แบบสอบถามการรับรู้อุปสรรคของการ รับประทานยา และส่วนที่ 6 แบบสอบถามพฤติกรรมการรับประทานยา ซึ่งจะใช้เวลาในการทำ แบบสอบถามประมาณ 20 - 30 นาที

ในการเข้าร่วมวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามความยินยอมและสมัครใจของท่าน ท่านสามารถถอน ตัวจากการทำวิจัยได้ตลอดเวลา ซึ่งการเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมในวิจัยครั้งนี้ไม่ส่งผลกระทบต่อ การรักษาของท่าน ข้อมูลที่ได้จากการทำวิจัยครั้งนี้จะนำเสนอในภาพรวมของการวิจัยเท่านั้น

ปิยนุช เสาวภาคย์
 นักศึกษาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่

ภาคผนวก ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เลขที่แบบสอบถาม

□□□

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง

คำชี้แจง แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง โดยให้ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัย

ทำเครื่องหมาย “/” ลงใน ( ) ช่องว่าง หรือเติมคำในช่องว่าง ที่ได้จากการสอบถามผู้สูงอายุ

- 1.เพศ ( )1.ชาย ( )2.หญิง
- 2.อายุ .....ปี
- 3.สถานภาพสมรส ( )1.โสด ( )2.สมรส ( )3.หม้าย/หย่า/แยก
- 4.ระดับการศึกษา ( )1.ไม่ได้รับการศึกษา ( )2.ประถมศึกษา ( )3.มัธยมศึกษา
( )4.ปวช./ปวส. ( )5.อนุปริญญา ( )6.ปริญญาตรี
- 5.ความสามารถในการอ่าน ( )1.อ่านออก ( )2.อ่านไม่ออก
- 6.อาชีพ ( )1.ไม่ได้ประกอบอาชีพ ( )2.เกษตรกร ( )3.ค้าขาย
( )4.รับจ้าง ( )5.ข้าราชการบำนาญ
- 7.แหล่งรายได้ ( )1.บุตร ( )2.หลาน ( )3.บำนาญ
( )4.มรดก ( )5.อื่นๆระบุ.....
- 8.รายได้ ( )1.เพียงพอ ( )2.ไม่เพียงพอ
- 9.ระยะเวลาที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง.....ปี
- 10.ท่านรับรู้ถึงระดับความดันโลหิตสูงของตนเองหรือไม่
( )1.ทราบ ( )2.ไม่ทราบ
- 11.ระดับความดันโลหิตครั้งสุดท้าย.....มิลลิเมตรปรอท(ดูจากOPD CARD) ห่าง
จากวันสัมภาษณ์.....เดือน
- 12.จำนวนสมาชิกในครอบครัว.....คน
- 13.บุคคลที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่ด้วย
( )1.ภรรยา ( )2.บุตร ( )3.หลาน
( )4.สามี ( )5.อื่นๆระบุ.....

14. ท่านมาโรงพยาบาลด้วยตนเอง

- ( ) 1.ใช่ ( ) 2.ไม่ใช่

14.1 ในกรณีที่ไม่ได้มาด้วยตนเอง บุคคลใดพาท่านมารับยาตามนัด

- ( ) 1.ภรรยา ( ) 2.บุตร - หลาน
( ) 3.สามี ( ) 4.อื่นๆระบุ.....

15. ท่านมีผู้ดูแลเรื่องการรับประทานยาโรคความดันโลหิตสูงของผู้สูงอายุ คือ

- ( ) 1.มีไปตอบข้อ 15.1 ( ) 2.ไม่มี

15.1 ผู้ดูแลในเรื่องการรับประทานยาโรคความดันโลหิตสูงของผู้สูงอายุคือ

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) 1.ตนเอง ( ) 2.บุตร
( ) 3.ภรรยา ( ) 4.สามี
( ) 5.หลาน ( ) 6.อื่นๆระบุ.....

16. ที่บ้านใครดูแลท่านในเรื่องต่อไปนี้

	กิจกรรม	บุคคลที่ดูแลผู้สูงอายุ				
		ตนเอง 1	บุตร - หลาน 2	ภรรยา/สามี 3	ญาติ 4	อื่นๆระบุ 5
16.1	จัดยา					
16.2	ดูแลและช่วยเหลือให้ ผู้สูงอายุรับประทานยา					
16.3	เตือนให้ผู้สูงอายุ รับประทานยาลดความ ดันโลหิต					
16.4	สังเกตอาการผิดปกติ					
16.5	ดูแลเรื่องการ รับประทานอาหารที่ เหมาะสม					

ส่วนที่ 2 แบบประเมินความสามารถของผู้สูงอายุในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันต่อเนื่องจากพาเอคิแอล คำชี้แจง ให้ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัย ชี้แจงและสอบถามผู้สูงอายุเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน “ คุณลุง / คุณป้า ดิฉันขออนุญาตถามเกี่ยวกับกิจวัตรประจำวันของคุณลุง/คุณป้า ในด้านต่างๆดังนี้ละคะ” และทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง ( ) ที่ได้จากการสอบถามผู้สูงอายุ

1.เดินหรือเคลื่อนที่นอกบ้าน

- ( ) 0. เดินไม่ได้
- ( ) 1. ใช้รถเข็นและช่วยตนเอง หรือต้องการคนประคอง 2 ข้าง
- ( ) 2. ต้องการคนช่วยพยุง
- ( ) 3. เดินได้เอง (รวมทั้งที่ใช้เครื่องช่วยเดิน walker)

2.ทำหรือเตรียมอาหาร

- ( ) 0. ทำไม่ได้ หรือไม่ได้ทำ เพราะ.....
- ( ) 1. ต้องการคนช่วยในการทำ หรือจัดเตรียมบางอย่างไว้ล่วงหน้า
- ( ) 2. ทำได้เอง ทั้งหมด ไม่ต้องมีผู้ช่วย

3.ทำความสะอาดบ้านหรือซักผ้า

- ( ) 0. ทำไม่ได้ / ไม่ได้ทำ เพราะ..... หรือต้องมีคนช่วย
- ( ) 1. ทำได้เองทั้งหมด

4.ทอนเงิน / แลกเงิน

- ( ) 0. ทำไม่ได้ / ต้องการคนช่วย เพราะ.....
- ( ) 1. ทำได้เอง

5.การใช้บริการรถขนส่งสาธารณะ (รถสองแถว รถเมล์)

- ( ) 0. ไม่สามารถทำได้
- ( ) 1. ทำได้แต่ต้องมีคนช่วยดูแลไปด้วย
- ( ) 2. ไปมาได้เอง

ส่วนที่ 3 การรับรู้ความรุนแรงและความเสี่ยงต่อภาวะแทรกซ้อนของ โรคความดันโลหิตสูง
คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามการรับรู้ความรุนแรงและความเสี่ยงต่อภาวะแทรกซ้อนของโรคความดันโลหิตสูง โดยที่ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัย อ่านคำถามแต่ละข้อ และให้ผู้สูงอายุตอบ ตัวอย่าง เช่น “คุณลุง/คุณป้าคิดว่าความดันโลหิตของคุณลุง/คุณป้าอยู่ในระดับสูง” และให้เลือกตอบ เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ซึ่งมีเกณฑ์ในการเลือกตอบดังนี้

เห็นด้วย	หมายถึง	เห็นด้วยต่อการรับรู้ความรุนแรงและความเสี่ยงต่อภาวะแทรกซ้อนในข้อนั้น ๆ เท่ากับ 2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ไม่แน่ใจต่อการรับรู้ความรุนแรงและความเสี่ยงต่อภาวะแทรกซ้อนในข้อนั้น ๆ เท่ากับ 1 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ไม่รับรู้ความรุนแรงและความเสี่ยงต่อภาวะแทรกซ้อนในข้อนั้น ๆ เท่ากับ 0 คะแนน

ข้อที่	การรับรู้ความรุนแรงและความเสี่ยงต่อภาวะแทรกซ้อนของโรคความดันโลหิตสูง	เห็นด้วย 2	ไม่แน่ใจ 1	ไม่เห็นด้วย 0
1.	ความดันโลหิตของท่านสูง			
2.	โรคความดันโลหิตสูงเป็นโรคที่เป็นอันตราย			
3.	การเป็นโรคความดันโลหิตสูง จะทำให้ความดันโลหิตขึ้นๆ ลงๆ			
4.	การเป็นโรคความดันโลหิตสูง ทำให้เป็นโรคหัวใจ			
5.	การเป็นโรคความดันโลหิตสูงนานๆ เป็นสาเหตุให้การมองเห็นลดลง ประสาทตาเสื่อม และมองไม่เห็น			
6.	การเป็นโรคความดันโลหิตสูง ทำให้เป็นโรคไต			
7.	การเป็นโรคความดันโลหิตสูง ทำให้เป็นอัมพาต			
8.	การเป็นโรคความดันโลหิตสูงนานๆ ทำให้ถึงแก่ความตายได้			
9.	การเป็นโรคความดันโลหิตสูงนานๆ ทำให้			

	ความจำเสื่อม			
--	--------------	--	--	--

ส่วนที่ 4 การรับรู้ประโยชน์ของการรับประทานยา

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้ เป็นแบบสอบถามการรับรู้ประโยชน์ของการรับประทานยา โดยที่ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัย อ่านคำถามแต่ละข้อ และให้ผู้สูงอายุตอบ ตัวอย่าง เช่น “คุณลุง/คุณป้าคิดว่า การรับประทานยาลดความดันโลหิต ทำให้อาการปวดมีนศีรษะและท้ายทอยลดลง” และให้เลือกตอบ เห็นด้วย ไม่แน่ใจ เห็นด้วย ซึ่งมีเกณฑ์ในการเลือกตอบดังนี้

ข้อที่	การรับรู้ประโยชน์ของการรับประทานยา	เห็นด้วย 2	ไม่แน่ใจ 1	ไม่เห็นด้วย 0
1.	การรับประทานยาลดความดันโลหิต ทำให้อาการปวดมีนศีรษะและท้ายทอยลดลง			
2.	การรับประทานยาลดความดันโลหิต ทำให้อาการระดับความดันโลหิตอยู่ในระดับปกติ			
3.	การรับประทานยาลดความดันโลหิต ป้องกันการเกิดอัมพาต			
4.	การรับประทานยาลดความดันโลหิต ป้องกันการเกิดโรคไต			
5.	การรับประทานยาลดความดันโลหิต ป้องกันการเกิดโรคหัวใจ			
6.	การรับประทานยาลดความดันโลหิต ป้องกันระดับความดันโลหิตไม่ให้สูงขึ้น			
7.	การรับประทานยาลดความดันโลหิต ป้องกันการเกิดความจำเสื่อม			
8.	การรับประทานยาลดความดันโลหิต ป้องกันไม่ให้เสียชีวิตจากโรคความดันโลหิตสูงได้			

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามการรับรู้อุปสรรคของการรับประทานยา

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้ มี 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ถามว่าผู้สูงอายุมีการรับประทานยาดังข้อความในแบบสอบถามหรือไม่ ถ้าตอบว่าไม่ ให้ใส่ในช่องไม่เป็นอุปสรรค มีค่าคะแนนเท่ากับ 0 คะแนน

ขั้นตอนที่ 2 ถ้าตอบว่าเป็น ให้ใส่ในช่องเป็นอุปสรรค มีค่าคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

ข้อที่	การรับรู้อุปสรรคของการรับประทานยา ผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง	อุปสรรคต่อการรับประทานยา	
		เป็นอุปสรรค 1	ไม่เป็นอุปสรรค 0
1.	ท่านรับประทานยามากกว่า 1 ชนิด		
2.	ท่านรับประทานยาลดความดันโลหิตมากกว่า 1 มื้อ		
3.	หลังจากรับประทานยาลดความดันโลหิต ทำให้ เกิดอาการข้างเคียงของยา		
4.	บุตรหลานไม่สะดวกในการพาท่านมาโรงพยาบาล		
5.	การรับประทานยาลดความดันโลหิตทำให้ท่าน สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย		
6.	การรับประทานยาทุกวันทำให้ท่านเบื่อ		

ส่วนที่ 6 แบบสอบถามพฤติกรรมมารับประทานยา

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้ เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมมารับประทานยาตามแผนการรักษาของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง โดยที่ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัย อ่านคำถามแต่ละข้อ และให้ผู้สูงอายุตอบ ตัวอย่าง เช่น “ ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาคุณลุง/คุณป้า เคยลืมรับประทานยาบ้างหรือไม่คะ ถ้าตอบว่า เคยลืมรับประทานยา ให้ 1 คะแนน ถ้าไม่เคยลืมรับประทานยา ให้ 0 คะแนน” ซึ่งมีเกณฑ์ในการเลือกตอบดังนี้

ใช่หรือเคย หมายถึง ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาท่านมีพฤติกรรมกรรมไม่
รับประทานยาตามแผนการรักษา

ไม่ใช่หรือไม่เคย หมายถึง ในรอบ 1 เดือนที่มีพฤติกรรมมารับประทานยาตาม
แผนการรักษา

ข้อที่	พฤติกรรมมารับประทานยาตามแผนการรักษา ของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง	ใช่/เคย 1	ไม่ใช่/ไม่เคย 0
1.	ท่านเคยลืมรับประทานยาไม่ครบทุกเม็ดตามที่แพทย์สั่ง		
2.	ท่านรับประทานยาไม่ตรงตามเวลา เช่น จากมือเข้าไป รับประทานมือเที่ยง		
3.	ท่านนำยาโรคความดันโลหิตสูงของผู้สูงอายุที่เป็นโรค ความดันโลหิตสูงเหมือนท่านมารับประทาน		
4.	ท่านปรับขนาดยาด้วยตนเอง เช่น ลดหรือเพิ่มขนาดยาด้วย ตนเอง		
5.	หากท่านลืมรับประทานยา มือต่อไปท่านรับประทานยา เพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า		
6.	ท่านเคยหยุดรับประทานยาเมื่อรู้สึกมีอาการดีขึ้น		
7.	ท่านหยุดรับประทานยาเมื่อมีอาการข้างเคียงของยา		
8.	ท่านเคยหยุดยา เนื่องจากยาหมดและไม่สามารถมารับยาได้		
9.	ท่านเคยหยุดรับประทานยาลดความดันโลหิต เมื่อพบว่า ระดับความดันโลหิตปกติ		
10.	ท่านเคยซื้อยาลดความดันโลหิตมารับประทานด้วยตนเอง		